

درس ششم

منابع آب ایران

- ۱- آب دریاها و اقیانوس ها شور است و برای آشامیدن، شست و شو، کشاورزی و سایر فعالیت ها مناسب نیست.
- ۲- انسان آب شیرین مورد نیاز خود را از منابع برف و باران به دست می آورد.
- ۳- بخشی از آب حاصل از برف و باران روی زمین جاری می شود و رودها را به وجود می آورد.
- ۴- بخشی از آب حاصل از برف و باران به داخل زمین فرو می رود و آب های زیرزمینی را تشکیل می دهد.
- ۵- وقتی که برف کوه ها آب می شود و یا آب باران روی زمین جاری می گردد، از جاری شدن آن ها جویبار به وجود می آید و از به هم پیوستن این جویبار ها، رود تشکیل می شود.
- ۶- مردم برای استفاده از آب های زیرزمینی چاه یا قنات حفر می کنند.
- ۷- ایرانیان اولین کسانی بودند که با کندن قنات، از آب های زیرزمینی استفاده کردند.
- ۸- قنات یک تونل زیرزمینی است که آب در آن خودبه خود از مناطق پرآب به نواحی کم آب، جاری می شود.
- ۹- چون آب قنات از زیر زمین عبود می کند، میزان تبخیر و آلودگی آن بسیار کم است.
- ۱۰- گاهی در بعضی نواحی، آب های زیرزمینی خود به خود به سطح زمین راه پیدا می کنند و چشمه ها را به وجود می آورند.
- ۱۱- بیش تر رودهای ایران از رشته کوه های بلند البرز و زاگرس و یا کوه های پراکنده ی داخلی سرچشمه می گیرند.
- ۱۲- رودهای ایران پس از عبور از دشت ها، جلگه ها، روستاها و شهرها به دریای خزر، خلیج فارس و دریای عمان یا دریاچه های داخلی می ریزند.
- ۱۳- اروندرود به خلیج فارس می ریزد.
- ۱۴- رودهای تلخه رود، زربینه رود و سیمینه رود به دریاچه ی ارومیه می ریزند.
- ۱۵- رودهای سفید رود، رود چالوس و رود گرگان به دریای خزر می ریزند.
- ۱۶- آبی که مردم شهر تهران مصرف می کنند، از رودهای جاجرود و رود کرج تأمین می شود.
- ۱۷- سفیدرود از به هم پیوستن رود قزل اوزن و شاهرود به وجود آمده است.
- ۱۸- رود کارون از شهر اهواز و رود زاینده رود از شهر اصفهان عبود می کند.

۱۹- میزان متوسط بارندگی سالانه در ایران کم تر از ۲۵۰ میلی متر است. به همین دلیل، کشور ما از کشورهای کم آب دنیا به حساب می آید.

۲۰- تعداد رودهای پرآب و دائمی نیز در ایران کم است و بیش تر رودها فصلی و موقتی هستند؛ یعنی در هنگام تابستان و با شروع فصل گرما خشک می شوند.

۲۱- بعضی از رودها به دلیل عبود از نمک زارها، شورند و نمی توان از آن ها استفاده کرد.

۲۲- یکی از راه های ذخیره ی آب، ساختن سد روی رودهاست.

۲۳- از انرژی ذخیره شده ی آبی که در پشت سد جمع می شود، به کمک چرخ های آبی (توربین) برق تولید می کنند.

۲۴- امروزه با استفاده از روش های جدید آبیاری مانند آبیاری قطره ای، از به هدر رفتن آب مزارع و باغ ها جلوگیری می شود.

۲۵- آب مایه ی حیات است و کمبود آن خطر بزرگی است.

۲۶- رودها مهم ترین منبع آب شیرین هستند و نقش مهمی در زندگی ما دارند.

۲۷- رودها زیستگاه بسیاری از ماهی ها و جانوران آبی و پرندگان مهاجر هستند.

۲۸- آلوده کردن آب و مصرف نادرست آب باعث به هدر رفتن آن می شود.

۲۹- از جمله عوامل آلودگی آب ها عبارتند از:

۱- ریختن سم یا کودهای شیمیایی زمین های کشاورزی در آب

۲- ورود فاضلاب خانه ها به آب ها

۳- ریختن زباله های خانگی و بیمارستانی در آب ها

۴- ورود نفت و زباله های صنعتی کارخانه ها در آب ها